

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34961
Nom	Història contemporània d'Espanya i de les institucions juridicopolítiques
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	Facultat de Ciències Socials	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	10 - Historia Contemporánea de España y de las Instituciones Jurídicas	Obligatòria
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	1 - Assignatures obligatòries de primer curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
HERNANDO SERRA, MARIA DEL PILAR	60 - Dret Financer i Història del Dret

RESUM

L'assignatura Història Contemporània d'Espanya i de les Institucions Jurídico-Polítiques forma part de les matèries obligatòries del primer cicle de la Llicenciatura de Ciències Polítiques i de l'Administració. Té una càrrega de 6 crèdits concentrats en el segon castrimestre. Esta assignatura complementa els continguts històrics adquirits en la matèria Història contemporània universal del primer quadrimestre del curs primer, així com els d'altres assignatures del cicle com a Història del pensament polític, de segon curs, o Cultura, comportament i actors polítics de tercer. Esta assignatura permet obtenir un nivell de coneixements suficients per a poder afrontar amb major profunditat altres matèries al llarg del grau. Es tracta d'una iniciació a la història contemporània d'Espanya i de les seues institucions jurídiques que permeta a l'estudiant adquirir una comprensió de les dinàmiques històriques de l'Espanya dels segles XIX i XX. De la mateixa manera, s'oferirà un coneixement general dels principals processos polítics, socials, culturals i econòmics d'Espanya des de la crisi de l'Antic Règim fins a la segona mitat del segle XX. Pel que fa a les Institucions jurídiques espanyoles, s'incidirà en l'estudi de la consolidació i regulació del dret de propietat, de les llibertats individuals i dels drets civils, socials i econòmics, així com l'evolució del constitucionalisme espanyol, el dret administratiu i la codificació.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Coneixements d'Història contemporània d'Espanya

COMPETÈNCIES

1300 - Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració Pública

- Capacitat per a relacionar i estructurar informació provinent de diverses fonts i d'integrar idees i coneixements de rellevància en les ciències polítiques i de l'administració pública.
- Posseir coneixement i capacitat de comprensió de fets essencials, conceptes, principis i teories relatives a les ciències polítiques i de l'administració pública, així com l'espectre de les seues disciplines de referència.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors o millorar la seua formació amb un cert grau d'autonomia.
- Conèixer i saber analitzar l'entorn econòmic, la dimensió econòmica del sector públic i les tècniques de gestió econòmica de projectes.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- 1: Coneixement bàsic dels factors i la dinàmica històrica de l'Espanya contemporània dels segles XIX i XX.
- 2: Adquisició i consolidació dels termes i conceptes bàsics dels problemes històrics tractats.
- 3: Iniciació en el debat historiogràfic a propòsit dels problemes històrics tractats.
- 4: Capacitat de recerca i utilització de material bibliogràfic específic
- 5: Capacitat d'argumentació, exposició oral i escrita, síntesi i contextualització dels problemes històrics.
- 6: Cognitives, capacitat d'anàlisi i síntesi de les diferents matèries
- 7: Metodològica, organització i planificació de les matèries
- 8: Tecnològica, gestió de dades i bibliografia especialitzada
- 9: Comunicació oral, mitjançant l'exposició del treball i escrita, a través del treball presentat
- 10: Capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica a través de comentaris de text històric-jurídics

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Crisi de l'Antic Règim

La crisi de l'Antic Règim i els inicis revolucionaris: finals del segle XVIII-1833. Estructura política, jurídica i socioeconòmica. Les Corts de Cadis i el Trienni Constitucional.

2. Revolució Liberal. Període Isabelí

De la Revolució liberal a la Gloriosa. Burgesia, capitalisme i constitució. La formació dels partits polítics (1834-1868).

3. Sexenni democràtic.

Revolució democràtica i sistema republicano.(1868-1874).

4. La Restauració Borbònica

L'anàlisi social de la política: l'exemple del sistema polític de la Restauració. De la política liberal a la societat de masses (1874-1923).

5. Crisi del Liberalisme. Segona República

De la crisi de la monarquia liberal a la Segona República. Les alternatives a la crisi de l'Estat liberal: Dictadura i democràcia en l'Espanya d'entreguerres. La Guerra Civil (1923-1939).

6. El Franquisme

Franquisme i dictadura. Naturalesa i etapes del règim franquista (1939-1975).

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Classes presencials, és a dir, d'activitat en l'aula habitual de l'assignatura o del grup. Estes hores es distribuïran de la manera següent:

Classes teòriques: El professor exposarà i explicarà aquells elements fonamentals que deuen guiar els estudiants en l'estudi i comprensió del tema en qüestió. L'estudiant, per la seua banda, ha de comprometre's activament en el procés d'aprenentatge per mitjà de la lectura, prèvia a l'explicació del professor, o en classe, en funció de l'organització del temps docent, d'aquells materials, manuals, monografies o textos proporcionats o indicats prèviament.

Activitats aplicades: En elles s'aprofundirà, a través de materials diversos (textos històrics y/o historiogràfics, jurídics, pel·lícules o documentals, etc), en aquells aspectes que es consideren més importants o significatius dels temes. Els materials seran alliberats pel professor als alumnes o li'ls indicarà on trobar-los. Estes activitats seran participatives. La preparació i participació en les activitats aplicades seran obligatòries i objecte d'avaluació. Les sessions s'aprofitaran per a anar introduint i habituant l'estudiant en el maneig d'aquells materials i tècniques propis de la disciplina històrica i historicojurídica.

Activitats avaluables: Comentaris de text històric; presentació de treballs individuals o en grup; exposició de temes; assistència a seminaris o conferències; treballs sobre lectures obligatòries, etc. Per a la presentació i exposició de treballs els alumnes poden utilitzar les distintes ferramentes a la seua disposició, les TIC i la resta de que consideren oportunes.

Assistència a tutories no programades:

Els estudiants d'un grup podran assistir a les hores d'atenció a estudiants que té programades cada professorat, per a realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura i, si és el cas, el treball que estiga realitzant.

Les hores d'atenció a l'alumne i l'activitat de tutorització ha de ser assumida i contemplada com una continuació de l'activitat o de l'acte docent i han de perdre, per tant, el seu caràcter puntual o excepcional, tant per al professor com per a l'estudiant. Si és el cas, estes consultes es poden realitzar també a través d'E-mail, dins de les disponibilitats horàries i criteris establits pel professor.

Tutories programades.

Si és el cas, el professor comunicarà la realització d'una sèrie d'entrevistes amb els estudiants, si ho considera oportú o necessari per a:

Seguiment del treball i aprenentatge de l'alumne.

Seguiment i control de lectures i altres activitats.

Activitats complementàries o transversals.

Es programaran, dins de l'activitat docent, activitats específiques de l'assignatura o de caràcter interdisciplinari o transversal, en coordinació amb els grups de la mateixa assignatura o amb altres assignatures, que ajuden a l'aprofundiment en alguns temes o problemes que es consideren d'interés. Per a les dites activitats es disposarà de l'organització docent i administrativa adequada i seran valorades oportunament en el marc del procés d'aprenentatge.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura serà de la següent manera:

- Prova escrita y/u oral consistent en un examen sobre qüestions teòriques. Esta prova tindrà un valor del 60% o 70% sobre la nota final, a elecció del professor.
- Avaluació contínua: Tindrà un valor del 40% o del 30% sobre la nota final, a elecció del professor. Consistirà en dos tipus d'activitats: activitats dirigides i avaluades en classe, junt a l'assistència regular i participació activa en les activitats presencials proposades, grau d'implicació en el procés d'ensenyança-aprenentatge i en les habilitats i actituds mostrades durant el desenrotllament de les activitats. Estes activitats tindran un valor d'un 30% o 20%, segons s'haja optat per valorar l'avaluació contínua con un 40% o 30%.
- Avaluació d'activitats transversals: 10%, en tot cas.

Per a superar l'assignatura l'alumne ha d'obtenir un 50% del percentatge corresponent a la prova final (oral o escrita). En tot cas, l'estudiantat té dret a poder superar en segona convocatòria l'assignatura mitjançant la realització d'un examen en el qual se li avalue de totes les activitats d'avaluació contínua recuperables, i a mantenir la nota d'aquelles no recuperables.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BAHAMONDE, A. y MARTÍNEZ, J. A.: Historia de España. Siglo XIX. Madrid, Cátedra, 1994.
- BAHAMONDE, A. (coord.): Historia de España, 1875-1939. Madrid, Cátedra, 2000.
- BERNECKER, W. I., España entre tradición y modernidad. Política, economía, sociedad (siglos XIX y XX), Madrid, Siglo XXI, 1999.
- CARR, R.: Historia de España, 1808-1875. Barcelona, Ariel, 1982.
- CARR, R.: España: de la Restauración a la democracia. Barcelona, Ariel, 1994.
- CASANOVA, J. y GIL ANDRÉS, C., Historia de España en el siglo XX, Barcelona: Ariel, 2010.
- FUSI, J. P. y PALAFOX, J.: España: 1808-1996. El desafío de la modernidad. Madrid, Espasa-Calpe, 1997.
- MARTORELL, M. y JULIÁ, S., Manual de Historia Política y Social de España (1808-2011), Barcelona: RBA, 2012.
- MENÉNDEZ ALZAMORA, M. y ROBLES EGEA, A., Pensamiento político en la España Contemporánea, Madrid: Trotta, 2013.
- PÉREZ PICAZO, Mª T.: Historia de España del siglo XX. Barcelona, Crítica, 1996.
- SÁNCHEZ GIMÉNEZ, J.: La España contemporánea. Madrid, Istmo, 1991 (3 vols.: I, De 1800 a 1874; II, De 1875 a 1931; III, De 1931 a nuestros días)
- PESET, M. y otros, Historia de las Constituciones y de los Códigos, Valencia, 1997.
- TOMÁS Y VALIENTE, F., Códigos y Constituciones (1808-1978), Madrid, 1989.
- TOMÁS VILLARROYA, J., Breve historia del constitucionalismo español, Madrid, 1997.
- SOLÉ TURA, J. y AJÁ, E., Constituciones y periodos constituyentes en España (1808-1936), Madrid, 1977.

Complementàries

- GARCÍA TROBAT, P., La constitución de 1812 y la educación política, Madrid: Congreso de los diputados, 2010.
- HERNANDO SERRA, M.P., El ayuntamiento de Valencia y la invasión napoleónica, Valencia: Universitat de Valencia, 2004.
- LA PARRA, E., Fernando VII, un rey deseado y detestado, Barcelona: Tusquets, 2018.
- PRO, J. y RIVERO, M.: Breve atlas de Historia de España, Madrid, Alianza Editorial, 2003.

Historia de España (fundada por R. MENÉNDEZ PIDAL y dirigida por J. Mª JOVER), de la editorial Espasa-Calpe, Madrid:

- vol. 26: M. ARTOLA: La España de Fernando VII, 1968.
- vol. 34: La era isabelina y el Sexenio democrático (1834-1874), 1981

- vol. 37: Los comienzos del siglo XX: la población, la economía, la sociedad, 1898 1931, 1984. Historia de España (dirigida por A. DOMÍNGUEZ ORTIZ) de la Editorial Planeta, Barcelona:
- vol. 9: La transición del Antiguo al Nuevo Régimen (1789 1874), 1987
- vol. 10: La Restauración (1874 1902), 1988
- vol. 11: Alfonso XIII y la Segunda República (1902 1939), 1991.
- FRASQUET, I., Valencia en la revolución (1834-1843), Valencia, 2002.

Historia de España (dirigida por M. TUÑÓN de LARA), de la editorial Labor, Barcelona:

- vol. 7: E. FERNÁNDEZ de PINEDO y otros: Centralismo, Ilustración y agonía del Antiguo Régimen (1715 1833), 1980.
- vol. 8: Revolución burguesa, oligarquía y constitucionalismo (1834 1923), 1981.
- vol. 9: La crisis del Estado: dictaduras, República y guerra (1923 1939), 1985.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts:

Docència Híbrida:

Els continguts es mantenen en els termes previstos inicialment en la guia acadèmica.

Docència NO presencial:

Es mantenen el que es disposa per a la docència híbrida.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència:

Tant en l'escenari de docència on-line totalment, com a híbrida, el volum de treball serà l'establert en la Guia Docent.

3. Metodología docente

Tant en l'escenari de docència on-line totalment, com a híbrida, per a substituir la lliçó presencial es pujaran materials i proposaran activitats per aula virtual i s'utilitzarà alguna de les següents eines disponibles en aquesta aula virtual, prioritàriament la Videoconferència síncrona BBC.

Es podrà fer ús, si de cas, de videoconferència asíncrona, transparències locutadas o debats en el fòrum.

Tutories:

El professorat de l'Àrea, durant aquest període i fins a la finalització del curs acadèmic està inclòs en el programa de tutories electròniques a aquest efecte d'atendre els dubtes i qüestions que pugja plantejar l'alumnat. Això suposa, el compromís d'enviar una resposta davant una consulta en el termini de 48 hores. Així mateix s'ha obert el fòrum en Aula Virtual, a més de conferències BBC per a tindre un canal a través del que realitzar tutories de manera permanent.

4. Avaluació:

Tant en l'escenari de docència on-line totalment, com a híbrida, en quant a l'avaluació es mantenen els percentatges previstos en la Guia docent. L'examen final entre el 60 % i el 70% i l'avaluació contínua entre el 40% i el 30%.

La mitjana es farà tenint en compte les notes de l'examen final i avaluació contínua, sent necessari que estiga aprovat l'examen final.

5. Bibliografía online:

1. Carlos Sanz Cid, La constitución de Bayona: labor de redacción y elementos que a ella fueron aportados, según los documentos que se guardan en los Archives Nationales de París y los papeles reservados de la Biblioteca del Real Palacio de Madrid, Madrid, 1922.

Ignacio Fernández Sarasola, "La primera constitución española: El estatuto de Bayona", Revista de Derecho, 26 (2006), 89-109

<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2347089>.

Francisco Tomás y Valiente, "Génesis de la Constitución de 1812: I, De muchas leyes fundamentales a una sola Constitución", AHDE, 87 (1995), 13-126.

https://www.boe.es/publicaciones/anuarios_derecho/articulo.php?id=ANU-H-1995-10001300126

Marta Lorente, "La Nación y las Españas", en Dialnet.

2. Natividad Areque Hontangas, "Las primeras elecciones celebradas con el Estatuto real de 1834", Cuadernos de Historia Contemporánea, 32 (2010), 95-108.

Fidel Gómez Ochoa, "El liberalismo conservador español del siglo XIX: la forja de una identidad política, 1810-1840" (1), Historia Política, 17 (2007), 37-68.

Mari Cruz Romeo Mateo, "Memoria y política en el liberalismo progresista" *Historia Política*, 17 (2007), 69-88.

3. Joaquín Varela Suanzes-Carpegna, "La monarquía en las cortes y en la constitución de 1869", *Historia Constitucional (revista electrónica)*, n. 7, 2006. Jorge Vilches, "Entre el parlamentarismo y la insurrección: la minoría republicana en las cortes constituyentes de la revolución (1868-1871)", *Historia Política*, 34 (2015), 239-267.

Luis de Sosa, "El Rasgo" en Dialnet

Hortensia González Rodríguez, "La forma de gobierno en el debate constituyente de 1869", online

4. Manuel Álvaro Dueñas, "Poder militar y práctica política en el reinado de Alfonso XIII: de la suspensión de garantías constitucionales en Barcelona a la ley de jurisdicciones (1905-1906)", *Revista de Estudios políticos (nueva época)*, 65 (julio-septiembre 1989), 265-283.

Manuel Suárez Cortina, "El liberalismo democrático en España. De la Restauración a la República" (1), *Historia Política*, 17 (2007), 121-150.

Mercedes Cabrera, "El parlamento en la crisis de la monarquía de la Restauración y en la II República", *Revista del Centro de Estudios Constitucionales*, 21 (1995), 55-82.

Shlomo Ben Ami, "Hacia una comprensión de la dictadura de Primo de Rivera", *Revista del departamento de Derecho Político*, 6 (1980), 107-132.

<http://e-spacio.uned.es/fez/eserv.php?pid=bibliuned:DerechoPolitico-1980-06-10065&dsID=PDF>

Javier Moreno Luzón, "La Restauración (1874-1914)", en José Álvarez Junco y

Adrian Shubert (eds.), *Nueva historia de la España contemporánea (1808-2018)*, Madrid, Galaxia-Gutenberg, 2018, pp. 101- 127.

Javier Moreno Luzón, "Partidos y Parlamento en la crisis de la Restauración" en

Mercedes Cabrera (dir.), *Con luz y taquígrafos. El Parlamento en la Restauración (1913-1923)*, Madrid, Taurus, 1998, pp 65-102.

5. Joaquín Tomás Villarroya, “La elección de Alcalá Zamora” en Dialnet

Joaquín Tomás Villarroya, “Presidente de la República y Gobierno. Sus relaciones”. En Dialnet

Andoni Pérez Ayala, “La Constitución republicana de 1931 siete décadas después”,

Cuadernos, 49 (2002). <http://www.ciere.org/CUADERNOS/49.htm>

Andoni Pérez Ayala, Federalismo y autonomías. La organización territorial del estado en el Constitucionalismo republicano, online

Javier Palao, La integración del Derecho histórico en el desarrollo del moderno

derecho civil valenciano, en dialnet

Borja de Riquer, Francesc Cambó: un regeneracionista desbordado por la política de masas, online.